

2023/0117(NLE)

1.9.2023

***

AJÁNLÁSTERVEZET

az Európai Unió és a Madagaszkári Köztársaság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodás és végrehajtási jegyzőkönyve (2023–2027) megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

Halászati Bizottság

Előadó: Clara Aguilera

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogszabálytervezetben javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	6

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az Európai Unió és a Madagaszkári Köztársaság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodás és végrehajtási jegyzőkönyve (2023–2027) megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

(Egyetértés)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (09525/2023),
  - tekintettel az Európai Unió és a Madagaszkári Köztársaság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodás tervezetére (09007/2023),
  - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 43. cikke (2) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0223/2023),
  - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
  - tekintettel a Halászati Bizottság ajánlására (A9-0000/2023),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
  2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a Madagaszkári Köztársaság kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Az Európai Unió és a Madagaszkári Köztársaság közötti első halászati partnerségi megállapodás 2007. december 19-én kötött. Az e partnerségi megállapodást végrehajtó legutóbbi jegyzőkönyv 2015. január 1-jétől 2018. december 31-ig, azaz a megállapodás lejártáig volt alkalmazandó.

2018. december 31. óta a partnerségi megállapodás az aktív halászati együttműködési megállapodással rendelkező, de aktív végrehajtási jegyzőkönyvvel nem rendelkező országokra vonatkozó „alvó megállapodásnak” tekinthető. Ezért az uniós hajók nem halászhattak a madagaszkári vizeken.

Az Unió és Madagaszkár 2022. október 28-án megállapodásra jutott, amelynek célja az EU és Madagaszkár közötti partnerség helyreállítása és javítása, valamint a jó halászati irányításhoz való hozzájárulás. A cél az, hogy az uniós hajók beléphessenek Madagaszkár halászati övezetébe, és ott az Indiai-óceáni Tonhalbizottságtól (IOTC) kapott állománygazdálkodási megbízatás keretében tonhalakra és kapcsolódó fajokra halászhasanak. A megállapodás és a jegyzőkönyv ágazati támogatást is nyújt a jogellenes halászat nyomon követéséhez és az ellene folytatott küzdelemhez, a kisüzemi halászati ágazathoz, a halászati erőforrások fenntartható kiaknázását biztosító tudományos és műszaki együttműködéshez, a tengerészek megfelelő képzéséhez, a halászati erőforrásokkal való gazdálkodáshoz és azok védelméhez, valamint a tudományos együttműködéshez. Az ágazati támogatásnak nem célja a madagaszkári halászflootta fejlesztése.

Emellett azért, hogy előmozdítja a növekedést és a tisztességes munkakörülményeket a halászzal kapcsolatos gazdasági tevékenységekben, a megállapodás és a jegyzőkönyv hozzá járulni Madagaszkár halászati gazdaságához.

A javasolt új megállapodás az ideiglenes alkalmazás rögzített kezdőnapjától, azaz 2023. július 1-jétől számított négyéves időszakra szól.

A megállapodás a madagaszkári kormánnyal folytatott intenzív tárgyalások eredményeként jött létre, amely kérte az uniós hajók számának csökkentését, ugyanakkor jelentős pénzügyi igényekkel állt elő. A tárgyalások eredményeként a referenciamennyiség a korábbi évi 15 750 tonnáról évi 14 000 tonnára csökkent. Az engedéllyel rendelkező hajók száma az előző megállapodáshoz képest 94-ről 65 darabra csökkent. Az elsősorban Spanyolországból, Portugáliából, Olaszországból és Franciaországból származó uniós hajók mindig is élveztek halászati jogokat a madagaszkári vizeken.

A tonhal és tonhalszerű fajok halászatához kapcsolódóan kifogható cápák mennyisége az évi 250 tonna helyett 220 tonnára korlátozódik.

A megállapodás az uniós flotta számára stratégiai jelentőségű Mozambiki-csatornára is kiterjed. Az uniós hajók nem léphetnek be a madagaszkári halászok által használt, halcsoportosulást előidéző lehorgonyzott eszközök körüli 3 tengeri mérföldes övezetbe.

A hajótulajdonosoknak a fogások tonnában megadott mennyiségén alapuló díjat kell fizetniük. A kerítőhálós tonhalhalászathajók számára kirótt díj tonnánként 70 EUR-ról 85 EUR/tonnára nőtt. Ezenkívül a hajóknak a következő összegű átalányelőlegeket kell

kifizetniük:

- a kerítőhálós tonhalhalászahajóknak 190 tonna fogásmennyiségre 16 150 EUR/év,
- a 100 BT feletti felszíni horogsoros halászahajóknak 58 tonna fogásmennyiségre 4 930 EUR/év,
- a legfeljebb 100 BT-ás felszíni horogsoros halászahajóknak 37 tonna fogásmennyiségre 3 145 EUR/év,
- a segédhajóknak 5 000 EUR/év.

Az új jegyzőkönyv becsült összköltsége annak négyéves időtartama alatt várhatóan 12 880 000 EUR, azaz évi 3 220 000 EUR lesz. Ez a teljes összeg a következőképpen oszlik meg: az Unió pénzügyi kötelezettségvállalása 7 200 000 EUR, a hajótulajdonosok hozzájárulásának becsült értéke 5 680 000 EUR. Ennek eredményeként az EU 56%-kal, a hajótulajdonosok pedig 44%-kal járulnak hozzá a teljes összeghez. Emellett az Indiai-óceáni Tonhalbizottság (IOTC) keretében az EU és Madagaszkár között folytatott együttműködés előmozdítását célzó rendelkezések is beillesztésre kerültek.

A megállapodás emellett az ökoszisztémák védelmét célzó új hozzájárulást vezet be, amelyet az uniós halászahajók tulajdonosainak kell fizetniük, bruttó tonnatartalom alapján évi 2,50 EUR/BT összegű külön hozzájárulás formájában. A teljes becsült összeg körülbelül 200 000 EUR, amelyet a halászatért és akvakultúráért felelős madagaszkári ügynökség részére kell kifizetni.

Az előadó álláspontja

A Madagaszkári Köztársaság a világon a negyedik legnagyobb, Afrikában pedig a legnagyobb sziget. A teljes egészében az Indiai-óceán által körülölelt ország kiemelkedő természetvédelemmel és számos endemikus fajjal büszkélkedhet. A mezőgazdaság, a halászat és az erdőgazdálkodás képezi a madagaszkári gazdaság gerincét, és a GDP 34%-át teszi ki.

E természeti kincsek ellenére Madagaszkár az ENSZ által legkevésbé fejlettnek tekintett országok közé tartozik. A szegénység 2017-ben a lakosság 92%-át érintette. A krónikus alultápláltság tekintetében az ország a világon a negyedik helyen áll. Ezenkívül Madagaszkár azon öt ország közé tartozik, ahol a lakosság számára a legnehezebb a vízhez való hozzáférés. A WaterAid nem kormányzati szervezet szerint 12 millió embernek nincs ivóvíz-hozzáférése¹.

A becslések szerint a halászati ágazat több mint 1,5 millió embert foglalkoztat Madagaszkáron, a fogások pedig számos különböző fajból származnak: nagy távolságra vándorló fajokból, rákfélékből, fejlábúakból stb. A madagaszkári vizekhez ázsiai (kínai, koreai, japán, tajvani) flották, valamint más, nyugat-afrikai és közép-amerikai lobogó szerinti államokból származó hajók férnek hozzá, és Madagaszkár olyan ország, amely – a vonatkozó uniós rendelet értelmében – együttműködik az Unióval a jogellenes, be nem jelentett és nem szabályozott halászat elleni küzdelemben.

A madagaszkári halászati ágazat által szolgáltatott információk szerint a kisüzemi halászat táplálékforrást jelent az ország lakossága számára, de az ország sajnos nem rendelkezik

---

¹ <https://www.accioncontraelhambre.org/es/afrika/madagascar>

elégendő eszközzel ahhoz, hogy megfelelően el tudja látni a helyi lakosságot. A halfogyasztás annak ellenére nagyon alacsony, hogy az ország éhínségtől szenved, ugyanis a főként harmadik országokból származó flották által kifogott halakat exportálják. Ez a megállapodás tökéletes lehetőséget kínálhat e helyzet megváltoztatására, és lehetővé teheti a madagaszkári emberek számára az élelemhez való jobb hozzáférést.

Az előadó üdvözlö az eddigi munkát, és gratulál az Európai Bizottságnak a Madagaszkárral folytatott bonyolult tárgyalások lezárásához, ugyanis ez a megállapodás nagyon fontos az európai flotta számára, de egyben nagyszerű lehetőséget kínál a madagaszkári halászati ágazat égetően szükséges fejlesztésére is.

Hangsúlyozza, hogy az EU és Madagaszkár közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyv visszamenőleges és előrettekintő értékelése² szerint általánosságban elmondható, hogy a szóban forgó megállapodás mindenki számára előnyös, mivel megfelel a különböző érdekelt felek meghatározott igényeinek. Általában véve teljesülnek a hagyományos értékelési kritériumok (eredményesség, hatékonyság, gazdaságosság, relevancia, koherencia). Az értékelés során megkérdezett különböző érdekelt felek észrevételeiből kiderül, hogy a jelenlegi jegyzőkönyv nagyrészt elfogadható, és – figyelembe véve az összes fél számára biztosított előnyöket – megújítását támogatják.

Az előadó úgy véli, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodások általában nagyon pozitív hatást gyakorolnak mind a helyi lakosságra, mind az európai flottára, és jobb hozzáférést biztosítanak az uniós fogyasztók számára a fenntartható módon kifogott halakhoz. A fenntartható halászati partnerségi megállapodások közelmúltban közzétett értékelése³ megerősítette, hogy azok megfelelő keretet biztosítanak a közös halászati politika (KHP) igényeinek és célkitűzéseinek teljesítéséhez, biztosítva, hogy az uniós flottának a külső vizek erőforrásaihoz való hozzáférése olyan hozzáférési elveket és szabályokat kövessen, amelyek biztosítják a közös halászati politika szabályait tiszteletben tartó halászati gyakorlatok fenntarthatóságát. Emellett a fenntartható halászati partnerségi megállapodások kielégítik a nem uniós partnerország szükségleteit is, egyrészt a többletállományyaiból, valamint a nagy távolságra vándorló fajok útvonalain való földrajzi elhelyezkedéséből adódó gazdasági hasznok kiaknázása, másrészt a halászati irányítási keret megerősítésére és halászati ágazata fenntartható fejlődésének biztosítására szolgáló költségvetési keret létrehozása révén. Emellett a fenntartható halászati partnerségi megállapodások figyelembe veszik annak szükségességét, hogy az Unió távolsági flottája és kisüzemi flottájának egyes szegmensei hozzáférjenek az uniós vizeken kívüli, gazdag halászati területekhez, egyenlő versenyfeltételeket biztosítva az Unió és más külföldi országok gazdasági szereplői számára.

E tekintetben az előadó sürgeti a Bizottságot, hogy részletesen elemezze azokat a területeket, amelyek az említett értékelés szerint javíthatják a megállapodás eredményeit. Ilyen például annak javítása, ahogyan a vegyes bizottságok nyomon követik a megkülönböztetésmentességi záradék nem uniós partnerországok általi alkalmazását, a nyilvánosság számára való átláthatóság javítása, valamint a fenntartható halászati partnerségi

---

² <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a48fa492-387b-11e8-b5fe-01aa75ed71a1>

³ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/21927e4c-2f4d-11ee-9e98-01aa75ed71a1>

megállapodások ágazati hozzáférési és támogatási elemeinek végrehajtásából származó eredmények és hatások kommunikálása.

E tekintetben az előadó sürgeti a Bizottságot, hogy továbbra is olyan átlátható módon járjon el, mint a megállapodásról folytatott tárgyalások során, és követelje meg, hogy a madagaszkári hatóságokkal folytatott valamennyi találkozóra hívják meg a civil társadalmat és az országban működő főbb nem kormányzati szervezeteket. Ahhoz, hogy az ágazati támogatásra szánt forrásokat az ország halászati ágazata fenntartható fejlődésének előmozdítása érdekében a madagaszkári lakossággal egyetértésben meghatározott prioritásokra lehessen fordítani, elengedhetetlen egy megfelelő cselekvési terv kidolgozása.

Az előadó arra kéri a madagaszkári hatóságokat, hogy a többi olyan flottától, amely számára hozzáférést biztosítanak vizeikhez, ugyanolyan átláthatósági kritériumokat írjanak elő, és annak érdekében, hogy az állományokra vonatkozó tudományos szakvéleményeket a lehető legjobb feltételek mellett lehessen elkészíteni, elengedhetetlen feltételként követeljék meg az összes fogás bejelentését és az adatokhoz való hozzáférést.

Az előadó felhívja a Bizottság figyelmét a megállapodás folyamatos nyomon követésének szükségességére, hogy a 23/02. sz. IOTC-határozattal szembeni kifogás ne jelentsen semmilyen problémát a madagaszkári vizeken halászó európai flotta számára. Az a tény, hogy Madagaszkár nem tartozik az említett határozattal szemben kifogást emelő országok közé, nem okozhat konfliktust, és nem befolyásolhatja a megállapodás megfelelő fejlődését.

Ami az óceánvédelemre fordítandó új díjat illeti, az előadó gratulál a Bizottságnak a kezdeményezéshez, amelynek célja, hogy külön forrásokkal járuljon hozzá az óceánok helyreállításához, ami az Unió egyik prioritása. Sürgeti azonban a Bizottságot, hogy határozzon meg pontosabb szabályokat e díj alkalmazására vonatkozóan, és vegye fel azokat a megállapodás értékelése során elemzendő pontok közé.